

NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD

657 40 Brno, Moravské nám. 6
telefon: 542 532 311, fax: 542 532 361
e-mail: podatelna@nssoud.cz

Ústavní soud
Joštova 8
660 83 Brno

V Brně dne 30. května 2014

Navrhovatel: Nejvyšší správní soud

Účastníci řízení: Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky
Senát Parlamentu České republiky

Návrh podaný podle čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky na zrušení ustanovení § 14e odst. 4 v části „a je vyloučeno jeho soudní přezkoumání“ zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

Čtyřikrát

Příloha: spis sp. zn. 2 As 12/2014

I.

V právní věci žalobkyně Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, se sídlem Ostrava – Poruba, 17. listopadu 15/2172, proti žalovanému Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, se sídlem Praha 1, Karmelitská 7, v níž vede Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 1. 2014, č. j. 9 A 200/2013 – 42, se žalobou podanou u Městského soudu v Praze žalobkyně domáhala zrušení oznámení žalovaného ze dne 30. 9. 2013, č. j. MSMT-38871/2013 a ze dne 7. 11. 2013 č. j. MSMT-38871/2013-2. Těmito oznámeními ji jako příjemkyni dotace vyrozuměl žalovaný jako poskytovatel dotace o pozastavení plateb dotace poskytnuté rozhodnutím ze dne 30. 6. 2011 č. 0070/02/01, a to v částce 23.436.947,44 Kč. Oznámením žalovaného ze dne 7. 11. 2013 bylo dle jeho textu nahrazeno oznámení vydané dne 30. 9. 2013, neboť v pořadí první oznámení obsahovalo chybné údaje (scházelo zvýšení o DPH). Podstatou obou oznámení je vyrozumění žalobkyně o tom, že byla zadržena platba přiznané dotace v určité výši pro přesvědčení žalovaného, že jednáním popsáním v odůvodnění oznámení došlo k porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie.

Městský soud v Praze v odůvodnění svého rozhodnutí poukázal na ustanovení § 14e odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech“), které opatření podle odstavce 1 až 3 téhož ustanovení (tedy žalobou napadená oznámení) výslovně vylučuje ze soudního přezkumu. Jelikož § 68 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), pokládá za nepřijatelnou žalobu domáhající se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno, aplikoval § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a žalobu pro nepřijatelnost odmítl. Městský soud v Praze konstatoval, že slovní spojení „pozastavení plateb“ a sdělení žalovaného, že „Řídící orgán po ukončení šetření rozhodne o případném snížení dotace nebo o zrušení pozastavení plateb“ svědčí o dočasnosti předmětného opatření. Jednoznačně stanovená vyluka ze soudního přezkumu, jež je plně odůvodněna dočasným a předběžným charakterem opatření spočívajícího v nevyplacení části poskytnuté dotace, podle jeho názoru znemožňuje přezkum zákonnosti žalobou napadených oznámení bez dalšího.

Proti tomuto usnesení podala žalobkyně jako stěžovatelka včas kasační stížnost, v níž se snažila dovodit, že i při formální nemožnosti soudního přezkumu opatření vydaných dle § 14e odst. 1 zákona o rozpočtových pravidlech, je přes vyloučení působnosti správního řádu třeba umožnit soudní přezkum alespoň souladu postupu předcházejícího vydání předmětných opatření se základními zásadami činnosti správních orgánů, neboť ty jsou přímým prostředkem ochrany ústavně zaručených práv osob, vůči nimž směřuje rozhodování správních orgánů. Konkrétně se dovolávala zásady zákazu zneužití svěřených pravomocí a správního uvážení dle § 2 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, jež je odrazem zásady legality vyjádřené v obecné ústavní rovině v čl. 2 odst. 3 Ústavy, resp. čl. 2 odst. 3 (pozn. NSS: správně mělo být odkázáno na odst. 2) Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), zásady legitimního očekávání vyjádřené v § 2 odst. 4 správního řádu, jež je projevem práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 Listiny, jakož i zásady materiální pravdy dle § 3 správního řádu, vedoucí správní orgány ke zjištění skutkového stavu v rozsahu, jaký umožní dodržení zásad dle § 2 správního řádu, včetně těch právě uvedených. Podle stěžovatelky měl Městský soud v Praze zvolit ústavně konformní výklad § 14e odst. 4 zákona o rozpočtových pravidlech a zkoumat žalobou tvrzené porušení základních zásad činnosti správních orgánů, jež svým obsahem odpovídají ústavně zaručeným základním právům, neboť dle čl. 36 odst. 2 Listiny nesmí být z pravomoci soudu vyloučeno přezkoumávání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny. Význam těchto zásad posiluje absence procesní úpravy neproplacení dotace ve výši,

pokračování

v jaké byla poskytnuta, a v jaké tedy příjemci vznikl na ni právní nárok, umožňující pozastavení platby v důsledku libovůle či pouze na základě domněnek. Žalobkyně pocítuje dotčení své právní sféry v nemožnosti disponovat dotací v přiznané výši s přihlédnutím k nákladům, které musí dodatečně vynaložit při jejím nahrazení z vlastních zdrojů, přičemž při procesní nejistotě ohledně dalšího postupu může jít fakticky o zásah konečný. Tento přístup znemožňuje žalobkyni v řádném řízení prokázat, že při realizaci projektu, na nějž byla dotace poskytnuta, veškeré své povinnosti splnila.

II.

Nejvyšší správní soud při projednávání věci zaujal názor, že ustanovení § 14e odst. 4 zákona o rozpočtových pravidlech, jehož je třeba ve věci použít, je v rozporu s ústavním pořádkem České republiky, pokud stanoví, že ze soudního přezkumu jsou vyloučena opatření podle jeho odstavců 1 až 3. V daném případě totiž nelze § 14e odst. 4 téhož zákona vyložit, aniž by tím stěžovatelka nebyla zkrácena na svém právu na soudní ochranu.

Vzhledem k nemožnosti takového výkladu tak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že § 14e odst. 4 zákona o rozpočtových pravidlech je v části „a je vyloučeno jeho soudní přezkoumání“ v rozporu s čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Proto Nejvyšší správní soud podává návrh na zrušení uvedené části ustanovení § 14e odst. 4 zákona o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů (čl. 95 odst. 2 Ústavy a § 64 odst. 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu).

III.

Podle čl. 36 odst. 2 Listiny má každý, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím orgánu veřejné správy, právo obrátit se na soud, aby přezkoumal zákonnost takového rozhodnutí, pokud zákon nestanoví jinak. Z takové pravomoci soudu nesmí být ovšem vyloučeno přezkoumávání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny.

Podle čl. 11 odst. 1 Listiny má každý právo vlastnit majetek. Vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu.

Článek 26 odst. 1 Listiny říká, že každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost.

V projednávané věci se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda opatření žalované, kterým pozastavila výplatu části přiznané dotace stěžovatce, podléhá soudnímu přezkumu či nikoliv.

Nejvyšší správní soud považuje za vhodné nejprve poukázat na relevantní právní úpravu.

Ustanovení § 14e zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění po novele provedené zákonem č. 465/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, účinném od 30. 12. 2011 zní:

(1) Poskytovatel nemusí vyplatit část dotace domnívá-li se, že došlo k porušení pravidel pro zadávání

veřejných zakázek spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie, a to do výše, která je stanovena v rozhodnutí o poskytnutí dotace jako nejvyšší možná výše odvodu za porušení rozpočtové kázně. Přitom přibližně k závažnosti porušení a jeho vlivu na dodržení cíle dotace.

- (2) *V případě, že poskytovatel provede při proplácení dotace opatření podle odstavce 1, informuje o něm písemně příjemce a příslušný finanční úřad, a to včetně jeho rozsahu a odůvodnění.*
- (3) *Provede-li poskytovatel opatření podle odstavců 1 a 2, může pokračovat v proplácení zbývajících částí dotace.*
- (4) *Na opatření podle odstavců 1 až 3 se nevztahují obecné předpisy o správním řízení a je vyloučeno jeho soudní přezkoumání.*

Městský soud vyšel při svém rozhodování z teze, že akt, jehož přezkoumání se stěžovatelka domáhala (tj. opatření dle § 14e zákona o rozpočtových pravidlech), je rozhodnutím. Povaha napadeného úkonu žalovaného je však věcí výkladu soudu. Ten může akceptovat názor městského soudu, ale není ani vyloučeno, že dospěje k závěru, že jde o jiný úkon, mající charakter zásahu. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém usnesení ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008 - 98 vyslovil, že žaloba proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 a násl. s. ř. s.) chrání proti individuálním správním aktům podřaditelným pod pojem rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. a oproti tomu zásahová žaloba (§ 82 a násl. s. ř. s.) chrání proti jakýmkoli jiným aktům či úkonům veřejné správy směřujícím proti jednotlivci, které jsou způsobilé zasáhnout sféru jeho práv a povinností, včetně aktů neformální povahy, faktických úkonů, ale i jiného konání či opomenutí konat, nelze-li je podřadit pod pojem rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.

V závislosti na posouzení povahy napadeného správního aktu by pak připadala v úvahu aplikace § 68 písm. e) s. ř. s. (*žaloba je nepřijatelná také tehdy, domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno*) pro rozhodnutí či § 70 písm. f) s. ř. s. (*ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu, jejichž přezkoumání vylučuje zvláštní zákon*) pro zásah. Výluka stanovená § 14e odst. 4 však dopadá na předmětný správní akt bez ohledu na to, jak bude správním soudem kvalifikován.

IV.

Stěžovatelce byla rozhodnutím žalované ze dne 30. 6. 2011 č. 0070/02/01 poskytnuta dotace na projekt Centrum excelence IT4Innovations.

Žalovaná provedla u stěžovatelky kontrolu za účelem „prověření, zda realizace projektu probíhá v souladu s Rozhodnutím o poskytnutí dotace, pravidly Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace a předpisy ES a ČR a zda fakturované produkty byly skutečně dány a služby poskytnuty“ a o jejím výsledku pořídila protokol. Stěžovatelka proti protokolu podala námítky, jimž žalovaná nevyhověla.

Stěžovatelka se domáhala před správními soudy přezkoumání rozhodnutí žalované o námítkách proti protokolu o kontrole projektu, vydaného dle § 18 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole. Městský soud v Praze žalobu odmítl pro nepřijatelnost spočívající v kompetenční výluce dle § 70 písm. a) s. ř. s., neboť dospěl k závěru, že jde o úkon vyloučený ze soudního přezkoumání zvláštním zákonem. Nejvyšší správní soud poté rozsudkem ze dne 6. 2. 2014 č. j. 9 As 132/2013 - 89, kasační stížnost stěžovatelky proti tomuto usnesení zamítl. Konstatoval, že protokol je pouze sdělením o zjištěních, tvořících podklad pro případný další postup správního orgánu. Nevyhovění námítkám není rozhodnutím v materiálním smyslu, neboť jím nedošlo k založení, změně, zrušení nebo závaznému určení práv nebo povinností

pokračování

stěžovatelky. Proti tomuto rozsudku Nejvyššího správního soudu podala stěžovatelka ústavní stížnost a zároveň navrhla zrušení § 14e zákona o rozpočtových pravidlech.

V.

Novelou provedenou zákonem č. 465/2001 Sb., byla s účinností od 30. 12. 2011 do zákona o rozpočtových pravidlech začleněna možnost, aby poskytovatel dotace jejímu příjemci část dotace nevyplatil, domnívá-li se, že došlo k porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie (§ 14e odst. 1). Toto opatření bylo výslovně vyňato ze soudního přezkumu. Důvodová zpráva k tomu uvádí: „Z platného právního řádu nevyplývá, zda porušení povinností stanovených příjemci rozhodnutím o poskytnutí dotace či návratné finanční výpomoci či právním předpisem v souvislosti s realizací akce, na kterou byla dotace poskytnuta, opravdu představuje překážku dalšího proplácení prostředků dotace ze strany poskytovatele. V praxi se ukazuje nadále jako neudržitelné, aby tato překážka byla vykládána jako absolutní. Tuto nejasnost má odstranit návrh textu § 14e. Např. poskytovatel dotace může na základě podezření na porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek nevyplatit takovou část dotace, kterou by příjemce dotace musel odvést jako odvod za porušení rozpočtové kázně. Poskytovatel informuje o nevyplacení části dotace finanční úřad, který pak při stanovení odvodu za porušení rozpočtové kázně postupuje podle § 44a odst. 5 písm. b)“.

Za ustanovením § 14e zákona o rozpočtových pravidlech je zařazen § 15 upravující řízení o odnětí dotace. Jeho zahájení je vázáno na zjištění o neúplnosti či nepravdivosti údajů, na jejichž základě byla dotace poskytnuta, případně zjištění, že rozhodnutí o poskytnutí dotace bylo vydáno v rozporu se zákonem nebo právem Evropské unie, jakož i na jiné zde uvedené skutečnosti.

Porušení povinnosti stanovené právním předpisem, rozhodnutím nebo dohodou o poskytnutí dotace, které přímo souvisí s účelem, na nějž byla dotace poskytnuta, k němuž došlo před přijetím peněžních prostředků a jež v okamžiku přijetí prostředků na účet příjemce trvá, je kvalifikováno jako porušení rozpočtové kázně [§ 44 odst. 1 písm. j) zákona o rozpočtových pravidlech]. Jeho následkem je dle § 44a odst. 3 písm. a) téhož zákona povinnost osoby, jež rozpočtovou kázeň porušila, provést prostřednictvím místně příslušného finančního úřadu odvod do státního rozpočtu. Výši odvodu určí finanční úřad v případě neoprávněného použití prostředků dotace obsahující prostředky od Evropské unie podle § 44a odst. 4 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlech. Pokud bylo v rozhodnutí o ní uvedeno jedno nebo více procentních rozmezí pro stanovení nižšího odvodu za porušení rozpočtové kázně podle § 14 odst. 7, vychází z procentního rozmezí uvedeného v rozhodnutí, a to pro každý jednotlivý případ; při stanovení částky odvodu vezme finanční úřad v úvahu závažnost porušení povinnosti, jeho vliv na dosažení cíle dotace a hospodárnost uložené sankce. Do plnění povinnosti provést odvod za porušení rozpočtové kázně, kterým je neoprávněné použití dotace, se započítávají i částky, které poskytovatel dosud nevyplatil, protože se domnívá, že byla porušena rozpočtová kázeň [§ 44a odst. 5 písm. b) citovaného zákona].

Prostředky ze státního rozpočtu, včetně prostředků z EU, poskytnuté jako dotace konkrétní osobě k použití k určenému účelu jsou z pochopitelných důvodů pod zvýšenou kontrolou, zda je s nimi nakládáno řádně, tj. v souladu s právními předpisy a rozhodnutím či dohodou o poskytnutí dotace. Platná a účinná právní úprava stanoví kontrolní kompetence (mimo jiných orgánů) poskytovateli dotace, avšak o následcích zjištění nesrovnalostí a jejich kvalifikaci ve smyslu § 44 odst. 1 písm. j) zákona o rozpočtových pravidlech, v podobě

povinnosti provést odvod za porušení rozpočtové kázně rozhoduje výhradně příslušný finanční úřad. Jeho rozhodování se děje v intencích daňového řádu a podléhá přezkumu správními soudy.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu je ustanovení § 14e zařazeno do zákona nesystémově. Dovoluje totiž poskytovateli dotace, aby předtím, než budou opatřena objektivní zjištění o porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek spolufinancovaných z rozpočtu EU (nebo dokonce zcela bez nich) zastavil výplatu dotace již pravomocně přiznané. Důvody pro tak silné oprávnění mohou být shledány legitimními, neboť jeho účelem je včasné zabránění zneužití veřejných prostředků, přičemž je zřejmé, že pouhé konstatování porušení pravidel poté, co již byly tyto prostředky nezákonně čerpány a použity, by začasné mohlo mít pouze akademickou povahu.

Novelizace zákona o rozpočtových pravidlech provedená zákonem č. 465/2011 Sb. měla odstranit výkladové obtíže praxe stran otázky, zda má poskytovatel dotace i v případě (podezření na) porušení povinností příjemce pokračovat s vyplácením prostředků dotace či zda má proplácení zastavit, a volí řešení, podle něhož zadržené prostředky mají odpovídat výši, v jaké by byl za sledované porušení povinností ukládán odvod, z čehož plyne, že nemůže zastavit proplácení zcela.

Nejvyšší správní soud však shledává tuto úpravu insuficientní v tom, že neobsahuje žádné časové omezení účinků tohoto opatření, které podle svého smyslu nepochybně je a má být opatřením toliko předběžným a dočasným. Je tomu tak zejména proto, že jediným orgánem, který je oprávněn kvalifikovat pochybení příjemce a uložit za ně sankci v podobě odvodu, je finanční úřad, nikoli poskytovatel dotace. Hodnocení závažnosti podezření na pochybení je plně na poskytovateli dotace a domněnce porušení nemusí nutně předcházet kontrola ani jiný zákonem předvídaný a regulovaný postup. Tím, že zákon žádným způsobem neohraničuje z časového hlediska účinnost opatření zadržujícího pravomocně přiznané, ale dosud nevyplacené prostředky, ponechává zcela na vůli poskytovatele nejen hodnocení závažnosti podezření na pochybení, ale současně i to, kdy o takovém kroku vyrozumí příjemce a finanční úřad, jenž má pravomoc rozhodnout (samozřejmě již na základě zjištění a nikoli podezření či domněnek) o povinnosti provedení odvodu za porušení rozpočtové kázně, a kdy případně bude pokračovat v proplácení zbývajících částí dotace. Může tak učinit na základě vlastní úvahy, nesvazován žádnou lhůtou ani procesními pravidly.

Dočasnost a předběžnost tohoto opatření ze znění zákona neplyne a je ponechána zcela na seberegulaci poskytovatele, který proplácení přiznaných prostředků z nikoli povinně objektivizovaných pohnutek zastavil. V krajním případě je tak možné, že pouhá domněnka (nepodložená objektivními zjištěními) poskytovatele dotace, že došlo k porušení pravidel, povede k zablokování vyplacení části dotace na neurčito, aniž by příjemce dotace, tedy osoba, která má na poskytnutí dotace rozhodnutím přiznané právo, měl k dispozici právní prostředky ochrany. Příjemce dotace v takové situaci nemůže dosáhnout zahájení řízení o povinnosti provedení odvodu, kde by mohl předkládat tvrzení a důkazy o tom, že pravidla neporušil, a proti jehož výsledku by se mohl bránit pořadem práva. Při absenci možnosti přezkumu takového opatření nezávislým soudem v důsledku výslovně stanovené výluky se široce otevírá prostor pro libovůli poskytovatele dotace a strmě stoupá riziko korupce.

Opatření vydané podle § 14e odst. 1 zákona o rozpočtových pravidlech zasahuje do práv stěžovatelky tím, že porušuje zásadu legitimního očekávání. Stěžovatelka důvodně předpokládá, že jí bude v souladu s rozhodnutím o poskytnutí dotace vyplacena celá částka, pokud se neprokáže, že porušila své povinnosti, v důsledku čehož by bylo namísto rozhodnutím dotaci nebo její část odejmout (provést odvod). Systémovým řešením takového nežádoucího stavu

pokračování

by nepochybně byl aktivní počín zákonodárce, který by doplnil do textu zákona omezující pravidlo. Nejvyšší správní soud však stojí v konkrétní věci před otázkou, zda aplikovat § 14e odst. 4 zákona o rozpočtových pravidlech a odepřít tak soudní přezkum opatření koncipovaného tak, že zbavuje na neomezenou dobu stěžovatelku práva rozhodnutím přiznané peněžní prostředky použít ke stanovenému účelu. V dané situaci dospěl k závěru, že protiústavnost takové zákonné úpravy je možné odstranit pouze derogací její části, jež umožní odblokovat přezkum opatření nezávislým soudem.

Nejvyšší správní soud vychází ze skutečnosti, že okamžikem pravomocného rozhodnutí o přidělení dotace vzniká nárok na její čerpání v souladu s jejím předpokládaným účelem. Byť samozřejmě platí, že vlastnické právo k příslušné finanční částce *stricto sensu* příjemce dotace nabývá až jejím převodem na jeho účet, nelze přehlédnout, že již po právní moci dotačního rozhodnutí je nutno učinit příslušné kroky tak, aby tato dotace mohla být řádně čerpána a použita. Neprodleně poté je tak např. nutno připravit projektovou dokumentaci a uzavřít smlouvy o realizaci předmětu dotace s dalšími (většinou podnikatelskými) subjekty. Pokud za této situace dojde k zastavení výplaty dotace, jedná se o bezprostřední zásah do vlastnického práva jejího příjemce (čl. 11 Listiny), často je porušeno též právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost (čl. 26 Listiny).

Kromě tohoto bezprostředního zásahu do základních práv příjemce dotace pak dochází k „řetězení“ zásahů dalších: příjemce dotace musí v důsledku zastavení její výplaty např. pozastavit stavební práce a celou rozestavěnou stavbu „zakonzervovat“, což vyvolá další finanční náklady; dostane se do situace, kdy není schopen proplatit práce prováděné subdodavateli a za to mu hrozí smluvní sankce apod.

Souhrnně řečeno, protiústavnost napadeného zákonného ustanovení Nejvyšší správní soud nespaturuje v tom, že zákonodárce umožňuje výplatu dotace pozastavit, nýbrž v bezkritéričnosti tohoto postupu, z něhož rezultuje možnost svévole ze strany poskytovatele a absence právní jistoty na straně příjemce. Pokud by totiž platilo, že v zákonem stanovené krátké lhůtě poskytovatel dotace je povinen výplatu obnovit, anebo naopak zahájit řízení o odnětí dotace, přičemž výsledek tohoto řízení je soudně přezkoumatelný, byly by dány reálné záruky proti protiústavní svévoli, kterou bohužel napadené zákonné ustanovení dostatečně nevylučuje.

Nejvyšší správní soud dále poukazuje na skutečnost, že předmětná právní otázka je principiálně velmi blízká problematice zajišťovacích institutů, vyskytujících se napříč celým právním řádem. Pro stručnost postačuje z novější judikatury Ústavního soudu připomenout nálezy sp. zn. I. ÚS 2485/13, kde Ústavní soud uvedl základní kritéria pro posouzení ústavní konformity zásahu do vlastnických práv jednotlivce použitím dočasných majetkových zajišťovacích institutů: "rozhodnutí musí mít zákonný podklad (čl. 2 odst. 2 Listiny), musí být vydáno příslušným orgánem (čl. 2 odst. 2, čl. 38 odst. 1 Listiny) a nemůže být projevem svévole (čl. 1 odst. 1 Ústavy ČR a čl. 2 odst. 2 a 3 Listiny), což znamená, že vyvozené závěry o naplnění podmínek uvedených v příslušných ustanoveních trestního řádu nemohou být ve zcela zřejmém nesouladu se zjištěnými skutkovými okolnostmi, jež jsou orgánům činným v trestním řízení k dispozici" (bod 52). Dále je třeba přistoupit k přezkumu proporcionality napadeného zajišťovacího nástroje, tedy k posouzení *'zda není zřejmý nepoměr mezi závažností prověřované trestné činnosti a rozsahem zajištění ve vztahu ke možnostem stěžovatele jako podnikatele dále vykonávat činnosti, jež s tímto podnikáním souvisí'* (bod 56 citovaného nálezu).“

V případě předmětného zákonného ustanovení je přitom zcela očividné, že vyloučení soudního přezkumu naprosto znemožňuje i jakýkoliv přezkum případné svévole

a proporcionality ve smyslu citovaného nálezu.

S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že opatření o nevyplacení části dotace by mělo podléhat soudnímu přezkumu. To však současná právní úprava (§ 14e odst. 4 zákona o rozpočtových pravidlech) soudům ve správním soudnictví a tedy i Nejvyššímu správnímu soudu, výslovně znemožňuje. Uvedené ustanovení o rozpočtových pravidlech je tudíž v rozporu s čl. 36 odst. 2 Listiny.

VI.

Nejvyšší správní soud proto podává návrh, aby Ústavní soud nálezem rozhodl, že ustanovení § 14e odst. 4 zákona o rozpočtových pravidlech se v části „a je vyloučeno jeho soudní přezkoumání“ zrušuje.

Jako účastník řízení souhlasíme s upuštěním od ústního jednání před Ústavním soudem v této věci.

JUDr. Vojtěch Šimíček v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Markéta Smetanová